

עץ החשיבה
שלומית לויט

הוראה מותאמת

טיפול בקשיי קריאה

מקריאה מנוקדת ללא מנוקדת

• בכיתות ג-ד.

• לשלב בין קריאה מנוקדת ללא מנוקדת ב3 חודשים ראשונים.

saccade

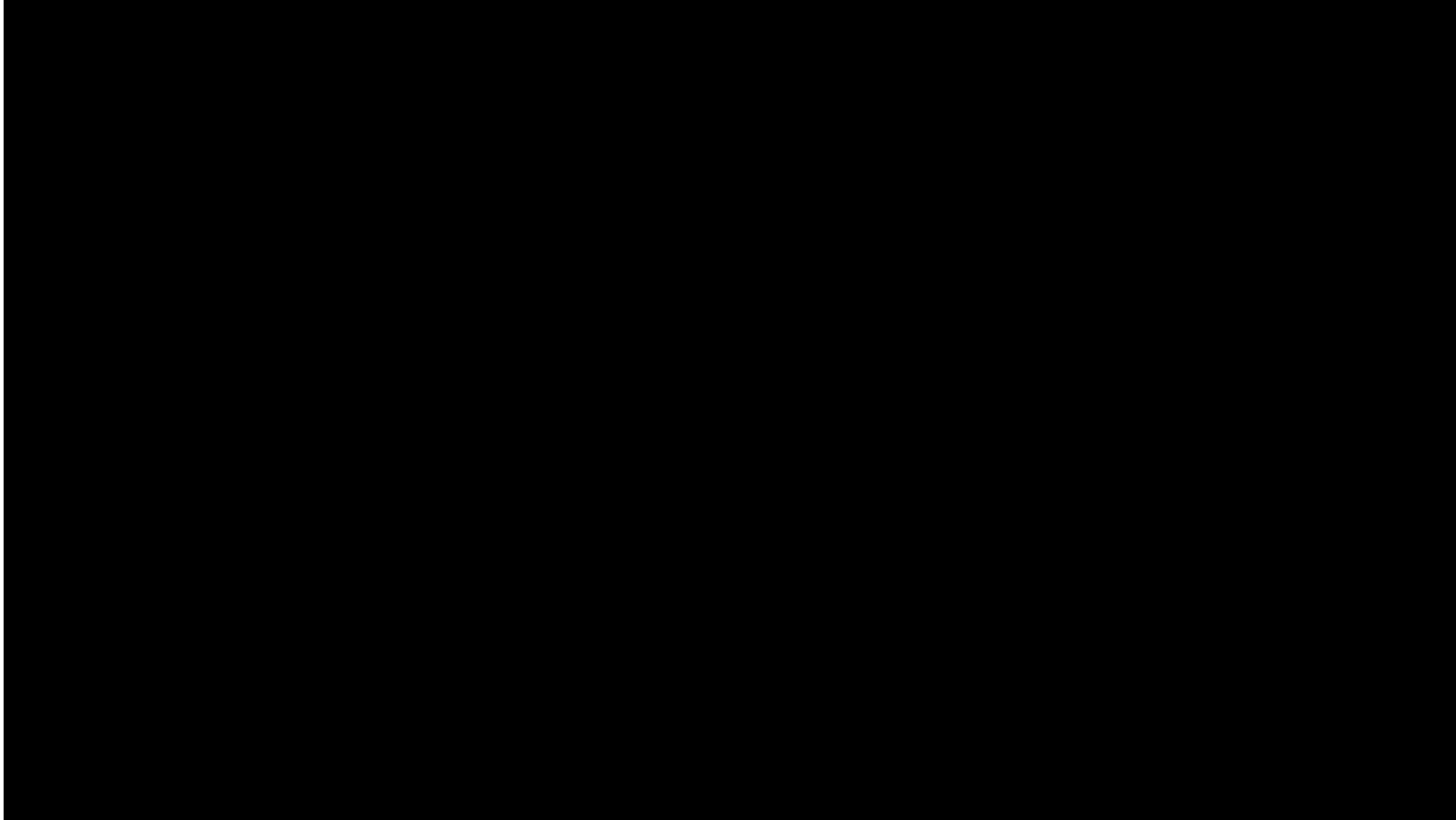
- Saccade - יחידת התפיסה הקטנה של העין. כ- 10%-15% לכל צד מהנקודה המרכזית.
- מאפשר קשר מהיר בין הלמטה למעלה ולמעלה למטה.

Mark had a new bike. The bike was red. One day
Mark rode his bike to the park. Mark left his new bike
by a tree. Mark played on the slide. He played on the

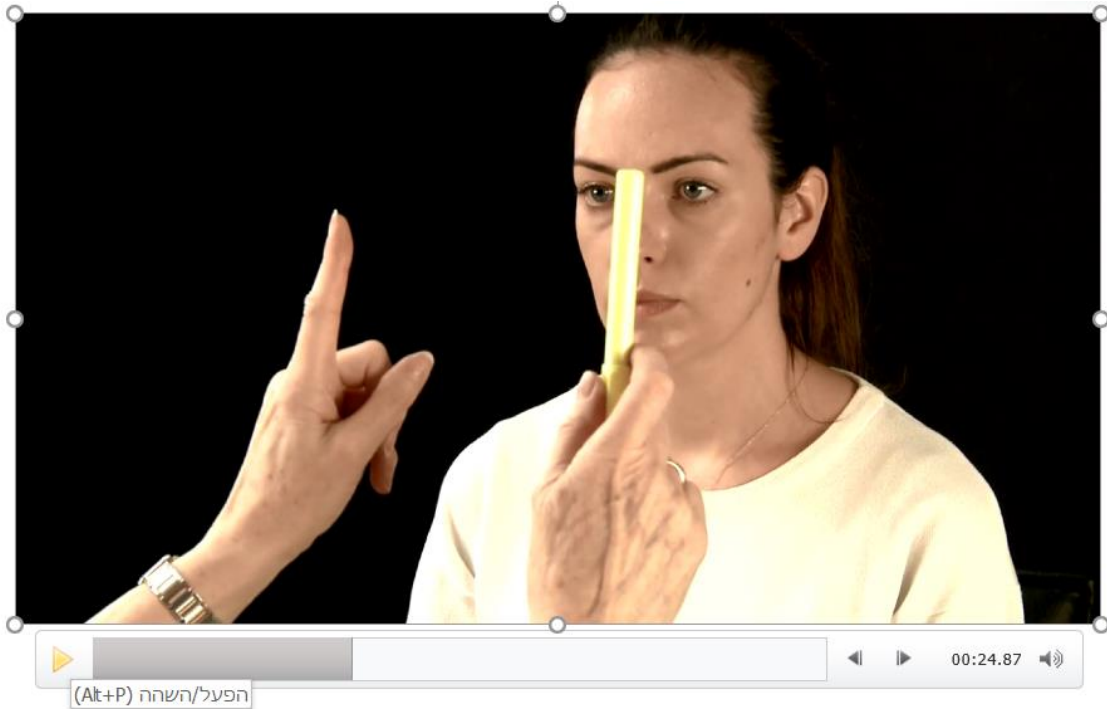
אָרן תָּמִיד רָצָה כָּלֵב,
אָבֵל אִמָּא וְאָבָא לֹא הִסְפִּימוּ.
יוֹם אֶחָד הָלַךְ אָרן בְּרָחוּב,
וְשָׁמַע קוֹל יְלָלָה.

saccade

תרגול בזוגות

- פגיעה בתהליך הזה (הצבעת המבוגר, הסתרת חלקי מילה בשיטתיות, פוגעת בהתפתחותם של תהליכים אלו).

- מומלץ שהילד יניח בעצמו את האצבע.
- להשתמש במקל הקורא.

saccade

סֹל

קֹשׁ

צֹחֵק

נֹחַשׁ

עֹגֵלָה

פֹּף

גֹּן

רֹקֵד

סֹלֵט

אֹדְמָה

saccade

סֵל

קֵשׁ

צַחֵק

נַחֵשׁ

עֲגָלָה

פִּי

גֵּן

רִקֵּד

סֵלֵט

אֲדָמָה

סָפָר	פָּתַח	מֵאֲפָה	קָפָה
-------	--------	---------	-------

פָּה	פְּתָאוֹם	נָפַל	סָפָר
------	-----------	-------	-------

חיזוק קריאה

עץ החשיבה
שלומית לויט

הוראה מותאמת

השפעת התיווך והתיקונים על הקריאה

ספרו כמה מילים נאמרו במהירות (מעבד אורתוגרפי)?

וכמה מילים שגויות לגמרי- (התקדמות ללא תיקון)

<http://www.mindtreesadnaot.com/horaa2/%D7%9E%D7%A7%D7%A8%D7%99%D7%90%D7%94-%D7%9E%D7%A6%D7%A8%D7%A4%D7%AA-%D7%9C%D7%A7%D7%A8%D7%99%D7%90%D7%94-%D7%A9%D7%95%D7%98%D7%A4%D7%AA/>

מהירויות קריאה מומלצות

מדדים נורמטיביים - מספר מילים בדקה, על פי כיתות.

מספר מילים בדקה	כיתה
20-30	א'
30-60	ב'
60-80	ג'
80-100	ד'
100-120	ה'
120 מילים ומעלה.	ו'

חישוב מהירות קריאה:

$$\text{קצב קריאה בדקה} = \frac{\text{מספר המילים } 60 \times}{\text{זמן קריאה בשניות}}$$

ניתוח קטע קריאה

הכלה רגשית

- נתבונן
- האם הילד נהנה לקרוא?
- האם הוא מתמקח על הקריאה?
- האם הילד מחפש לקרוא קטעים קצרים לגילו.
- האם יש דיווחי התנגדות?
- מהי שפת הגוף של הילד?

דרכים לחיזוק: שיחה מקדימה על מה אוהב,

האם זוכר הצלחות שלו בעבר?

מה קשה לו?

אלו קטעים מעדיף לקרוא?

שילוב פעילויות יצירתיות (המצאה), קריאת קטעים הקרובים לעולמו של הילד בעיקר בתחילת התהליך.

גיל הקריאה

- בכל גיל יש קטעי קריאה המתאים לו.
- בכיתה א' קטעי הקריאה הם בגופנים גדולים, שורות קצרות ומילים קלות.
- ככל שהילד נהייה מיומן יותר בקריאה כך יוכל להתמודד ביתר קלות עם קטעי קריאה בגופן קטן יותר, שורות ארוכות (כיתה ב' ואילך) ושפה גבוהה יותר (כיתה ג' ואילך).
- קטע קריאה לא מנוקד יתאים לכיתות ד' ואילך.
- נוכל לאמוד גיל קריאה על ידי כך שנבדוק באיזה סוג טקסט הילד משיג 75% בפענוח תקין ושטף סביר.
- **דרכים להתאמה: הגדלת גודל גופן, הורדת רמת ניקוד, כמות מילים ארוכות בקטע.**

4 גורמים לקשיי קריאה:

- 1. קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה. יתבטא בשגיאות רבות.

הבית שלי = בית

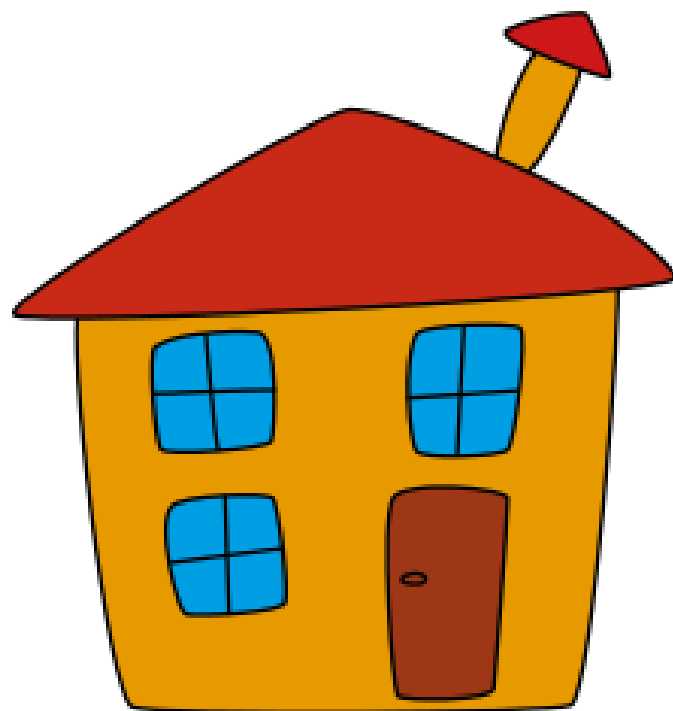
הבית שלי = בית

הבית שלי = בית

הבית שלנו = בית

הבית שלכם = בית

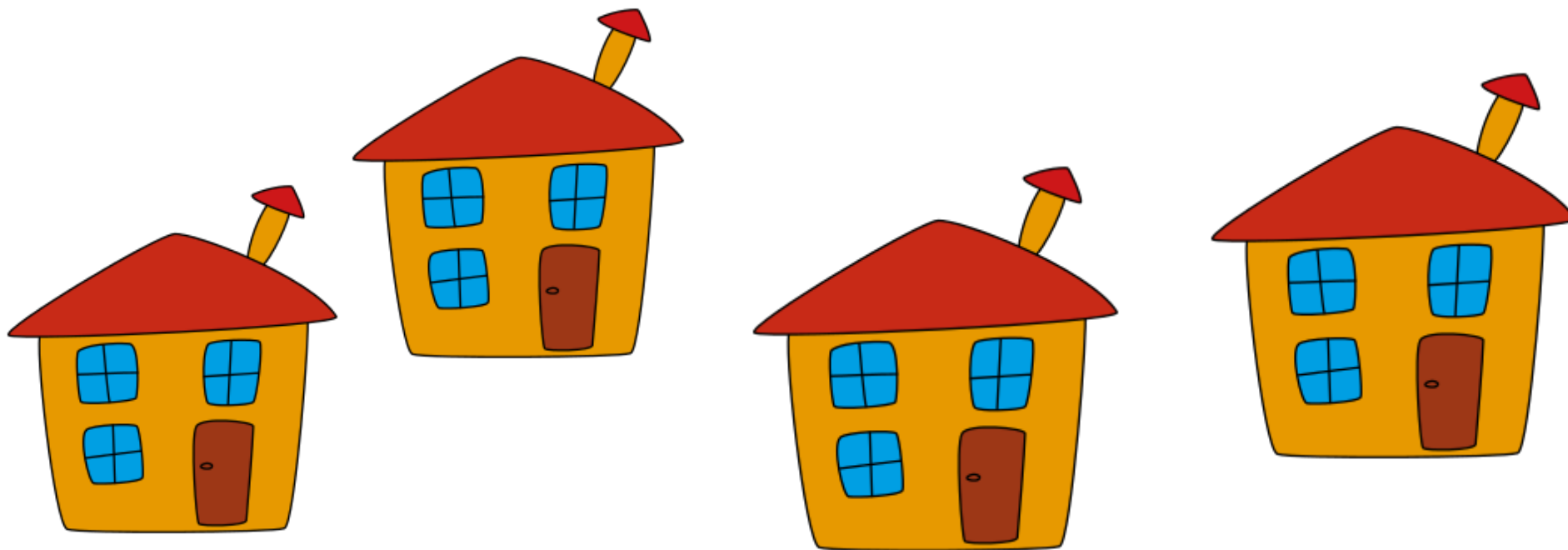
הבית של הם = בית

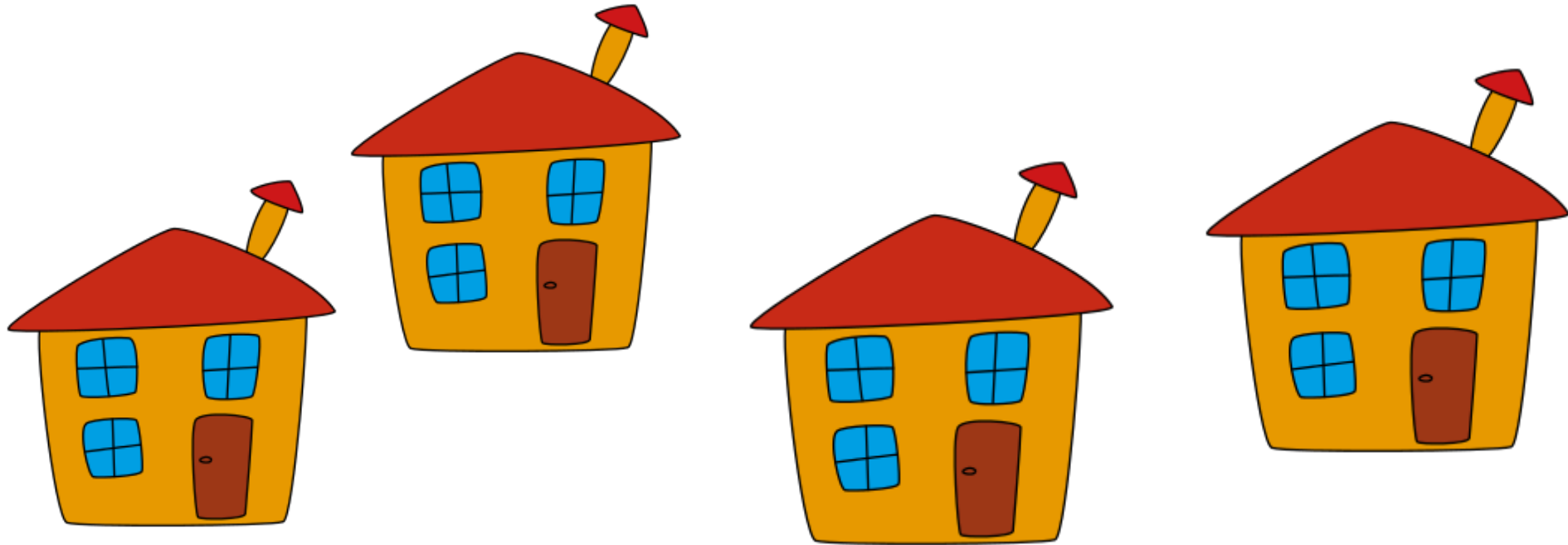
הבית של הן = בית

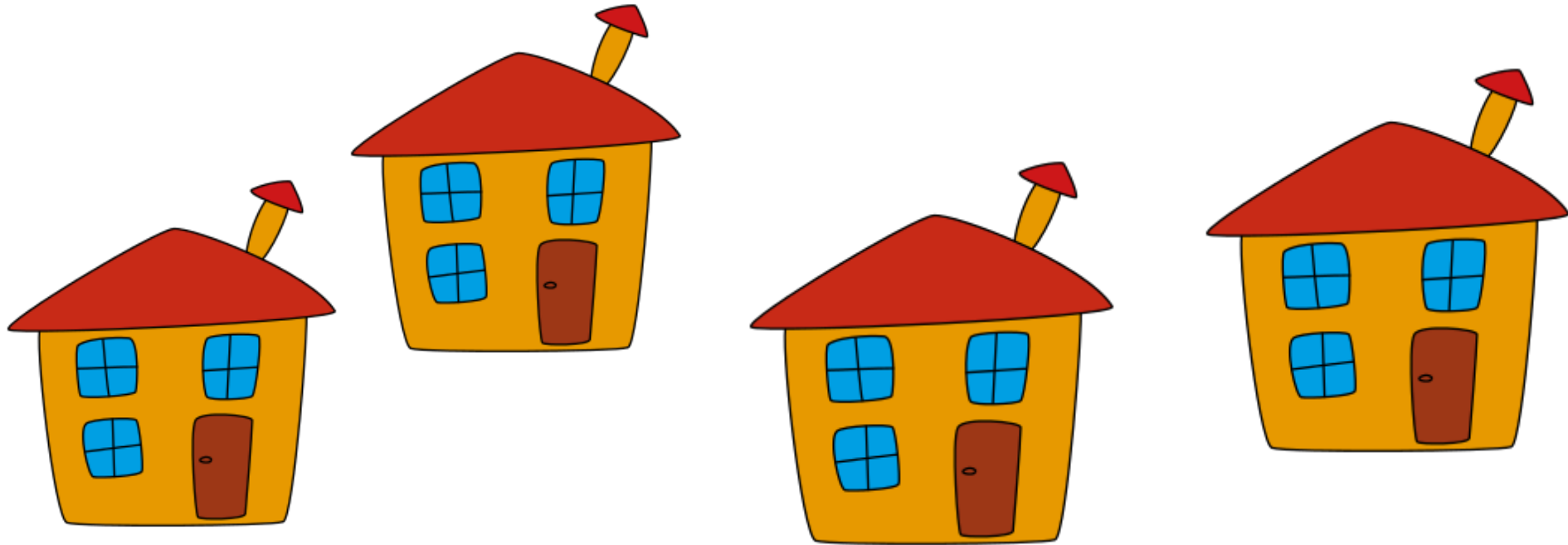
הבתים שלי = ביתי

הבתים שלי הם = בתים

הבתים שלי = בתים

- **1. קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה.** יתבטא בשגיאות רבות.
- **2. קושי בקשב חזותי.** – שרירי עיניים חלשים, חוסר בהבשלת צידיות, לעיתים שמאליים. (יתבטא ב: תזוזות ראש רבות, התעייפות מהירה, סיקול אותיות ובריחת שורות
- לעיתים קרובות יהיו "קורא סמנטי"- המשלים את המילים בעזרת ההיגיון.

1. קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה

- קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה
- קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה. יתבטא בשגיאות רבות, בעיקר בחוקים אי רגולריים.
- דרכים לטיפול:
- כל הנלמד בשיעורים 6-7.
- זיהוי אותיות מעכבות וחוקים רגולריים ואי רגולריים.

2. קשיים בקשב חזותי

- קטע שני = שימו לב לתזוזות הראש והספר.

2. קשיים בקשב חזותי

- דרכי טיפול:
- חיזוק כושר קריאה- הארכת משך קשב בהדרגה.
- תרגילי סקאד- מילה ראשונה, אחרונה.
- משחקי גולה ופנס.

2. קשיים בעיבוד מידע

קשיים בעיבוד מידע

קשיים בעיבוד מידע - איטיות הבאה לידי ביטוי בתפקודים
נוספים של הילד,
קשיים בזיכרון עבודה קצרה.

אילנה קטע 1

פער בין צד ימין לצד שמאל של הדף.
בצד שמאל של הדף - יש מעבר לאורתורגפי וסמנטי.
פעילויות:

- קריאה של מילה ראשונה ואחרונה למעבר עינים מהיר.
- קריאה רק מילים ראשונות/ אחרונות בשורה תוך כדי מחיאת כף.
- קריאת בלב ובקול.
- קריאה תוך כדי שמיניה.
- משחקי כדור מצד אל צד.
- משחקי פנס.

קמץ-פתח

הַעֲנֵק בָּא לַגָּמֵד

הַגָּמֵד גָּר בְּיַעַר.

פְּעַם אַחַת בָּא הַעֲנֵק לְיַעַר.

הַעֲנֵק בָּא לַגָּמֵד.

הַעֲנֵק דָּפַק עַל הַשֶּׁעַר.

הַגָּמֵד פָּתַח אֶת הַשֶּׁעַר.

הַגָּמֵד רָאָה אֶת הַעֲנֵק.

הַגָּמֵד שָׂמַח.

חתימות:
1. אייל ב
2.
3.
4.
5.
2012

© סיפורים בתנועה

2. קשיים בעיבוד מידע

פעילויות לחיזוק זיכרון לטווח קצר

- בלב ובקול.
- לקרוא משפט ולחזור אחריו מבלי להסתכל.
- לקרוא משפט ולומר אותו בנקבה/ רבים.
- לקרוא משפט ולומר אותו בסדר הפוך.
- בסיום קטע אמירת מילים שקראנו תוך כדי הקפצת כדור.
- בסיום קטע כתיבת מילים שקראנו על יד כתיבה על הלוח.
- **משחק אותיות בארבע כיוונים.**

2. קשיים בעיבוד מידע

https://www.youtube.com/watch?v=Dg_u2AU24so&feature=youtu.be •
e

2. קשיים בעיבוד מידע

https://www.youtube.com/watch?v=Dg_u2AU24so&feature=youtu.be •
e

קריאה מדוייקת ומצרפת מלאה.
אין מעבד אורתוגרפי נמוך מאוד של מילים בנות 2 אותיות.
לעיתים יעיד על לחץ רגשי, פרפקציוניזם.

2. קשיים בעיבוד מידע

פעילות:

- **בלב ובקול!!**
- **להפסיק מדידות קריאה.**
- עצירות אחרי כל משפט עם הסבר למה שקראתי.
- שינויי משפטים - אמירה ברבים/ נקבה וכו'.
- הדגמת מבוגר קורא לפני תחילת קטע.
- הטרמות- קריאה במהירות רק מילים בנות 3 אותיות.
- **מילים בארמון-** הילד מסמן לעצמו.
- **קריאת מחיאות הכפיים- מילים בחרוזים ותבניות** - תוך כדי מחיאת כף.
- שינויי מקצב בקריאה- קריאה מאיטית, קריאה מהירה, קריאה בינונית.

2. קשיים בעיבוד מידע

קשיים בעיבוד מידע שילוב תנועה

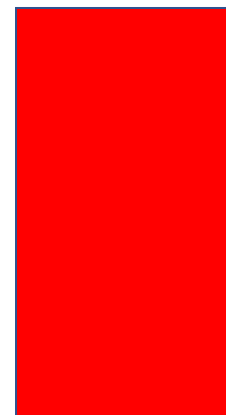
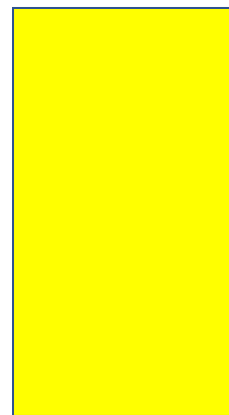
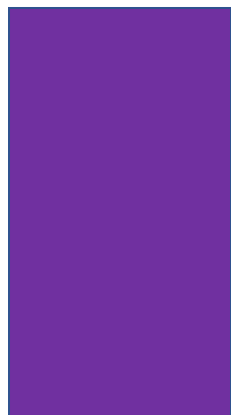
- שינויים במקצבי גוף.
- שימוש בטרמפולינה
- קפיצת אלכסונים.
- קפיצת הצלבה- יד ורגל נגדית.
- הדגמה של שמיניות באויר ושינויים במקצבים.

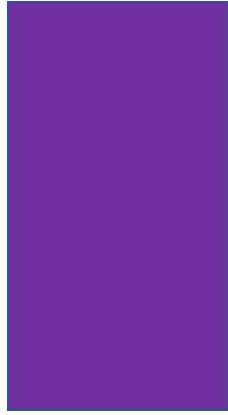
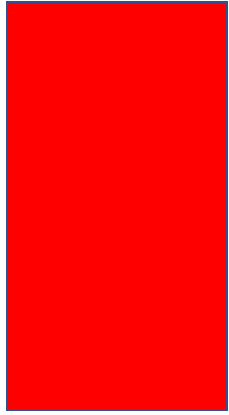
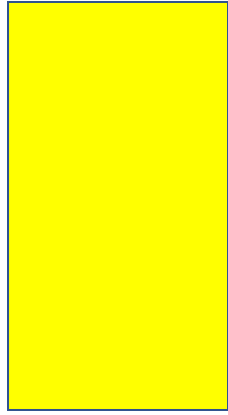
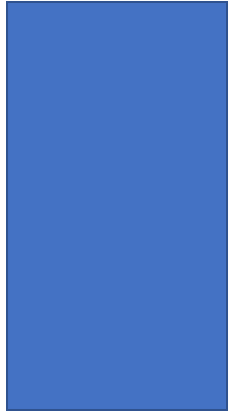

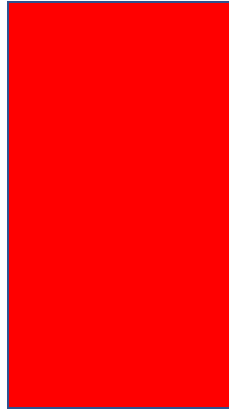
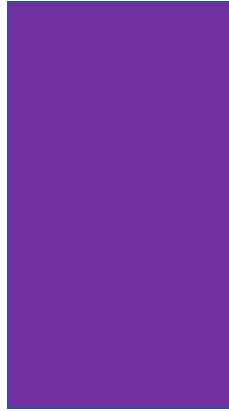
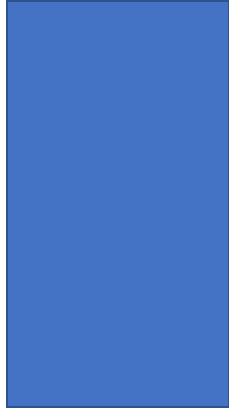
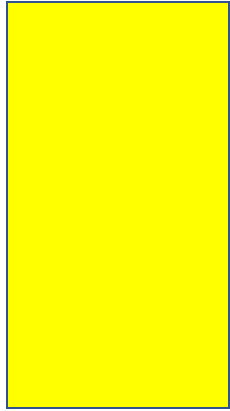
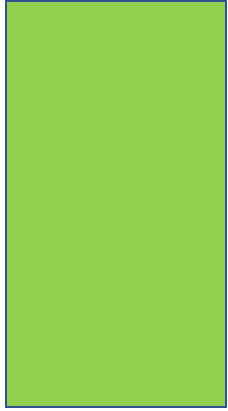
- 4. קושי בתהליכי אוטומטיזציה ושליפה - זיכרון לטווח ארוך - הילד מתקשה ברכישת תהליכים הדורשים אוטומטיות ומעברים מהירים. (קריאה פונולוגית המשולבת מילים קצרות מהירות, עיכוב גדול במילים ארוכות, אוצר מילים קטן).

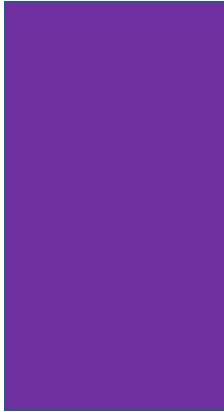
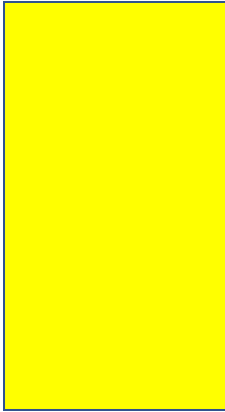
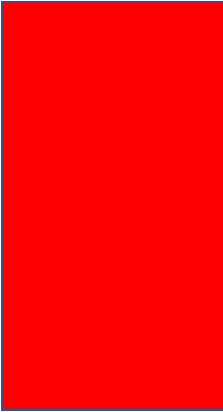

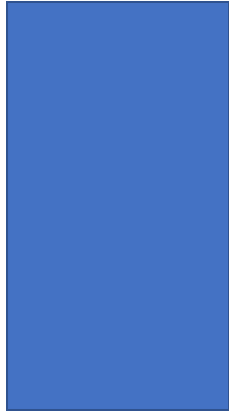
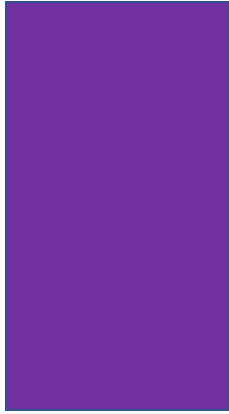
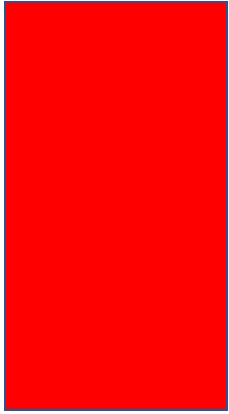
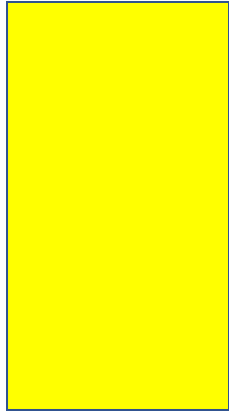
פעילויות לחיזוק שליפה:

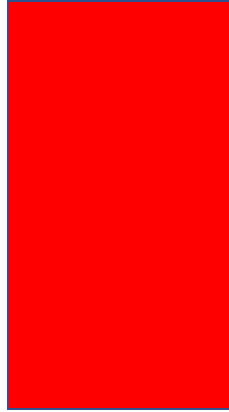
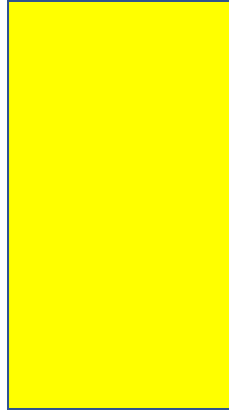
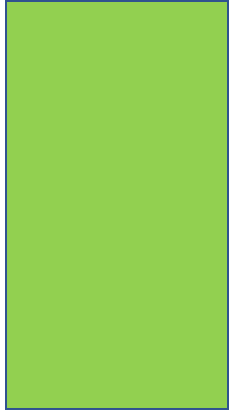
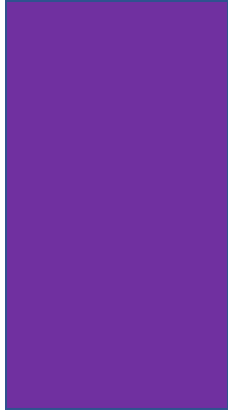
שלב ב:

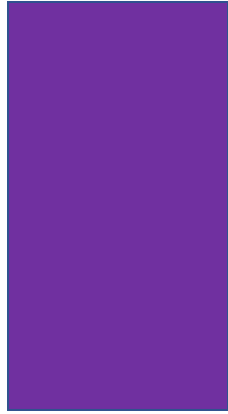
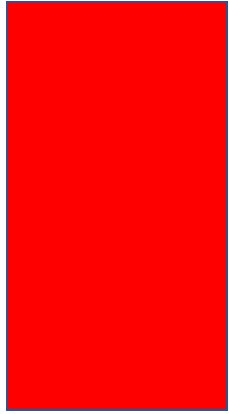
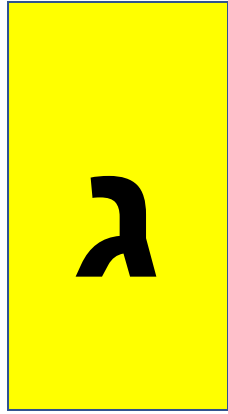
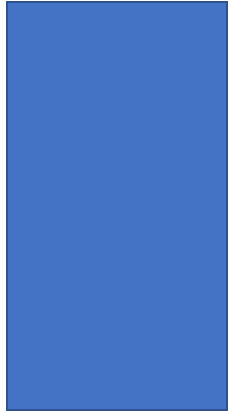
להגיד את רצף הצבעים והאות מימין לשמאל במהירות.
תוך כדי תנועת מעגלים.

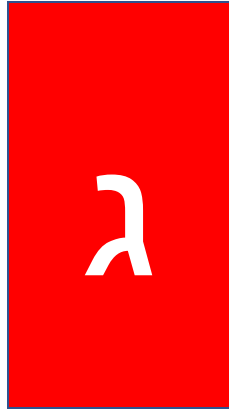
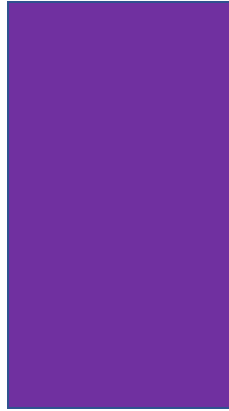
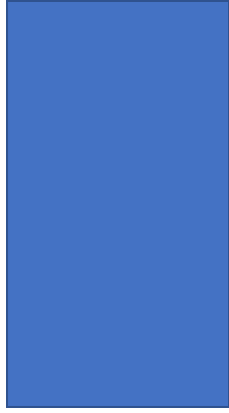
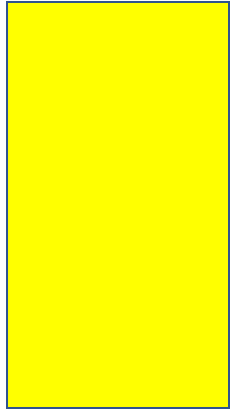
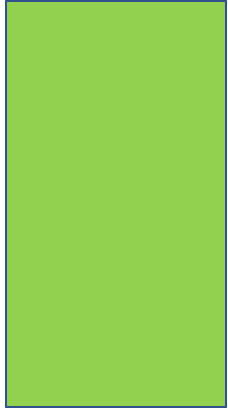
המנחה מבקש מידי פעם לשנות את כיוון המעגלים.
לבקש להגביר את המהירות בכל פעם.

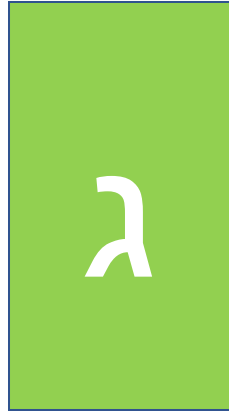
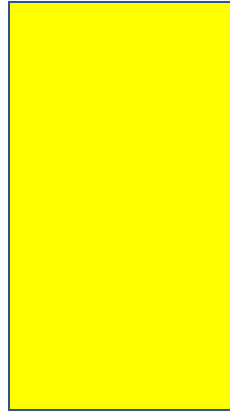
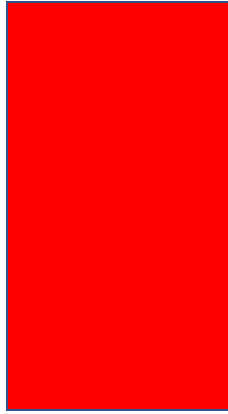
נשלב אות אחת בין הצבעים.

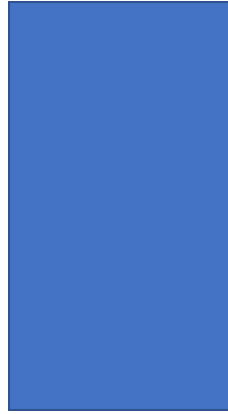
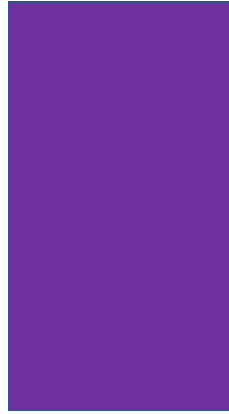
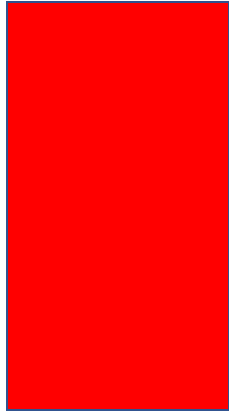
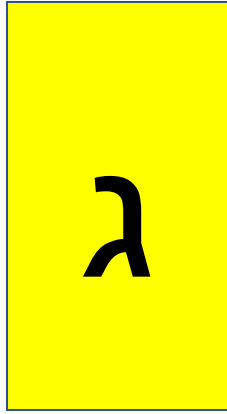
למורה: בתחילה נצמיד אותיות שהילד טוב בהן
ובשיעורים הבאים נצמיד אות מעכבת.

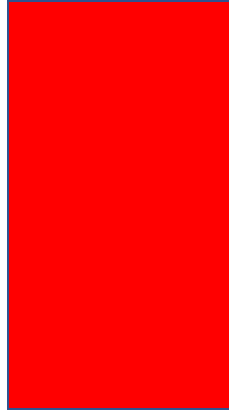
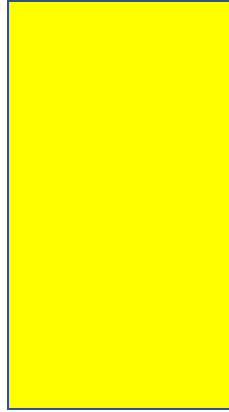
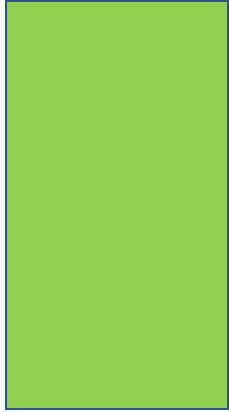
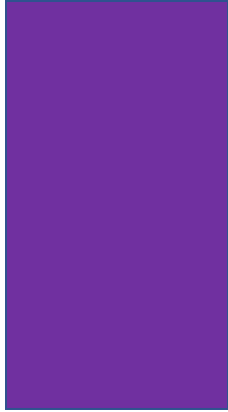

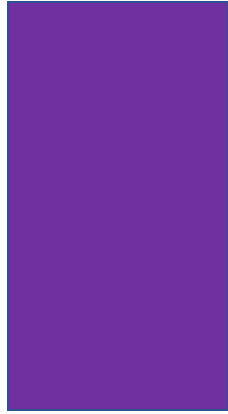
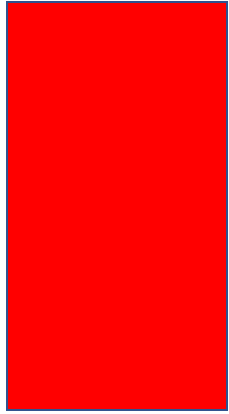
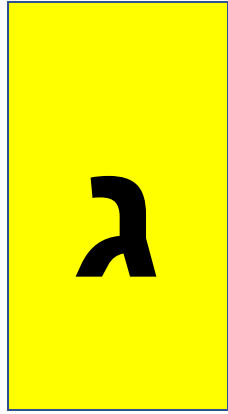
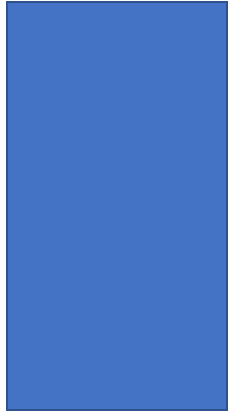

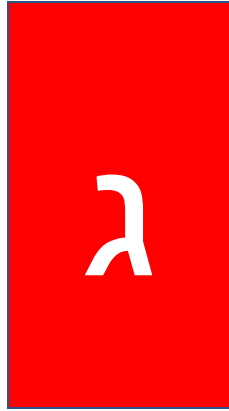
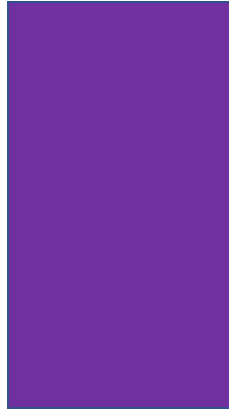
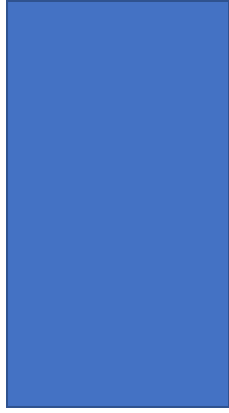
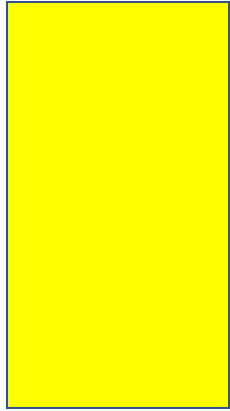
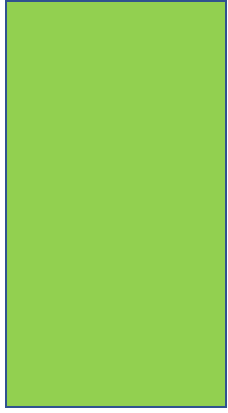
שלב ג:

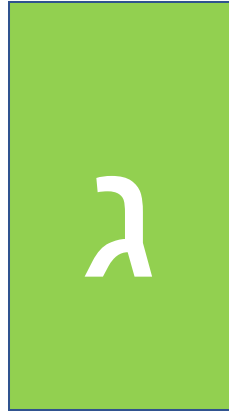
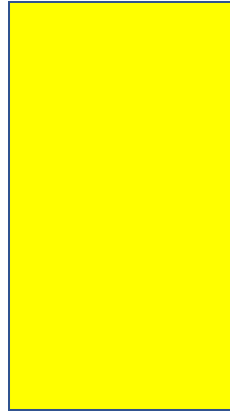
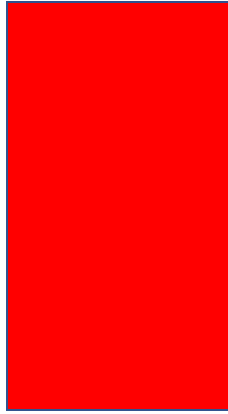
שלב ראשון- הילד אומר מילה באות הנבחרת
למשל ג = גמל.

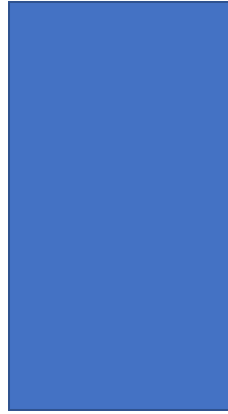
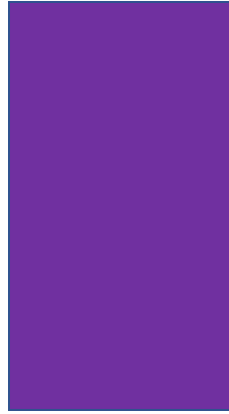
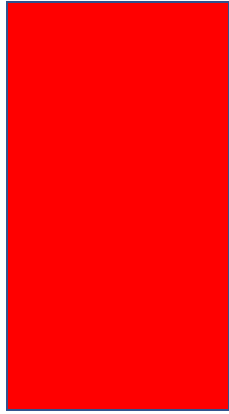
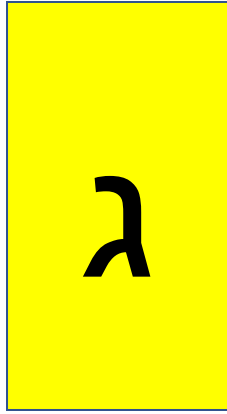
שלב שני= הילד אומר את הצבעים אך כשמגיעה לאות
אומר את המילה שבחר. לבקש להגביר את המהירות.

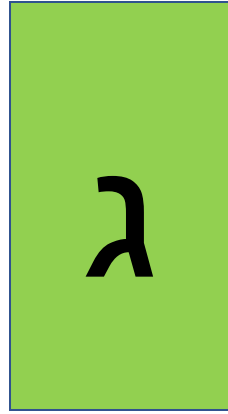
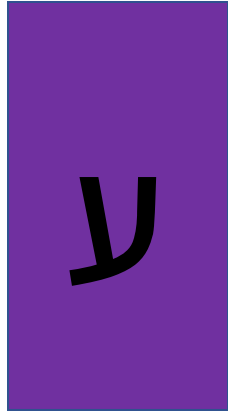
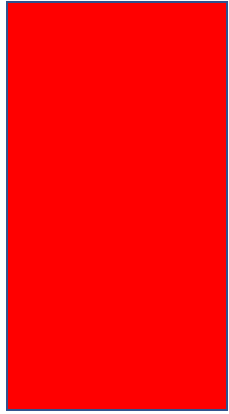
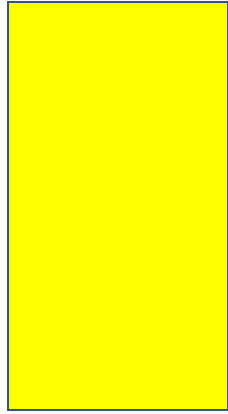
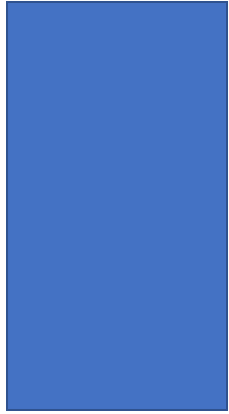

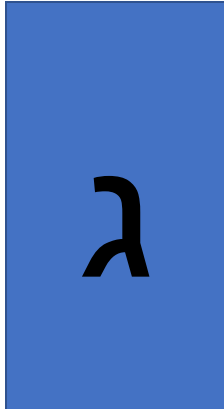
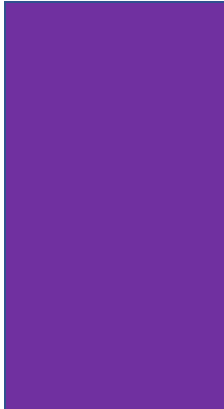
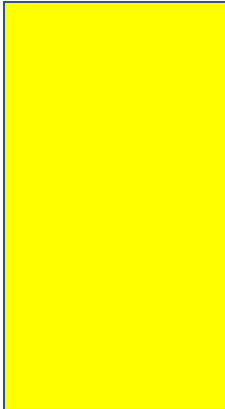
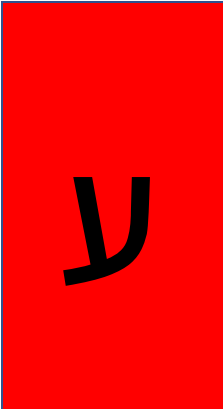

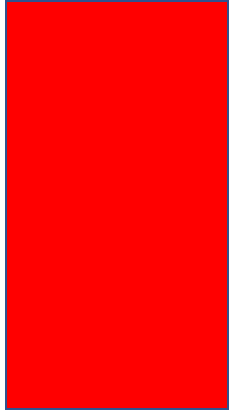
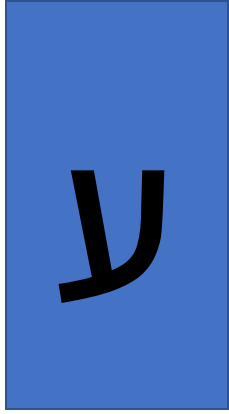
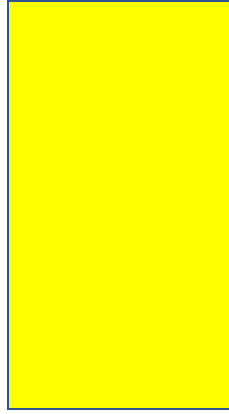
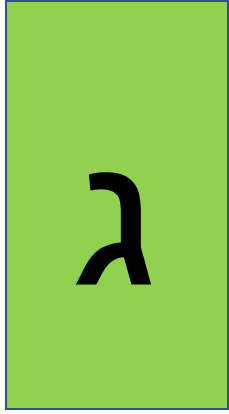
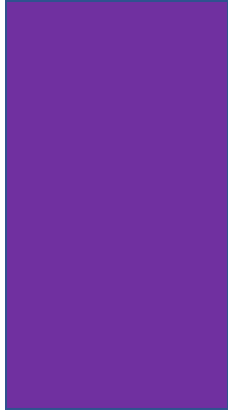

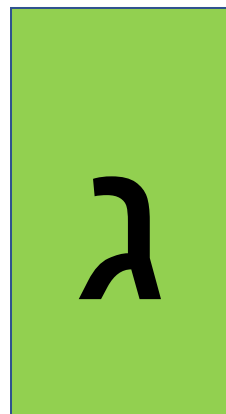
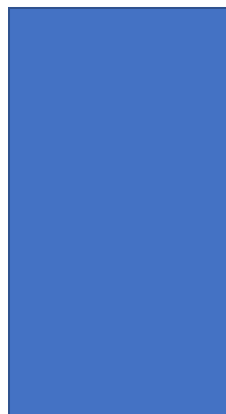
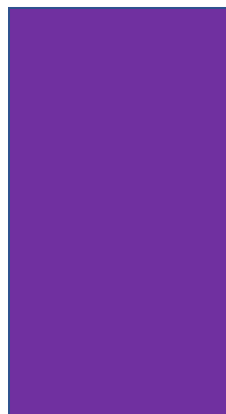
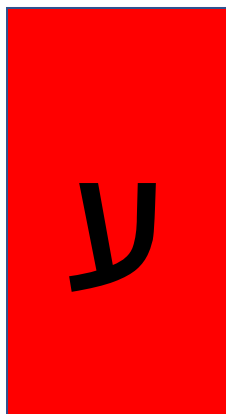
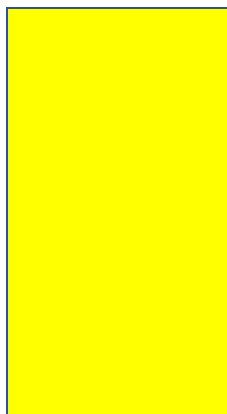
שלב ג' נוסף לבחירה

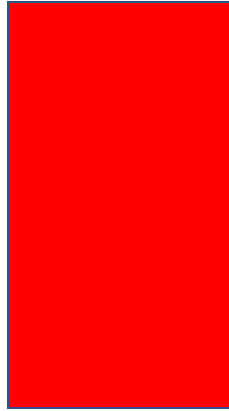
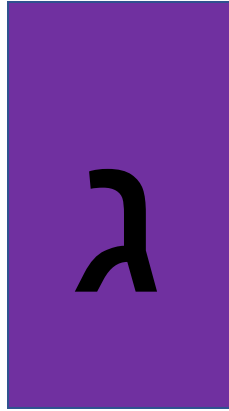
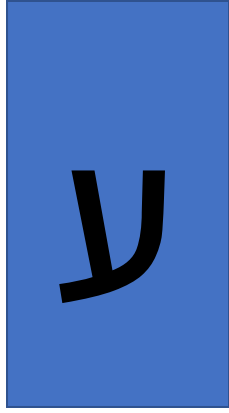
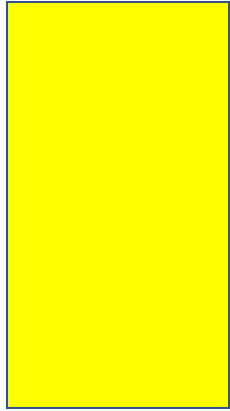
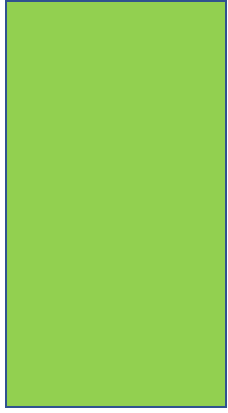
מציבים שתי אותיות
אחת מעכבת אחת טובה.

לוחות מילים תרגילי מעגלים

סָפָר	פָּתַח	מֵאָפָה	קָפָה
פָּה	פְּתָאוּם	נָפַל	סָפַר
שָׁפַר	הִפָּךְ	מִשְׁפָּחָה	קִפֵּץ
יָפָה	פָּרוּעַ	נָפוּחַ	פְּתוּחַ

- ציירו באויר שמיניה עומדת ביד ימין (הדומיננטית)
- ציירו באויר שמיניה שוכבת.
- צירו באויר שמניה עומדת ושמניה שוכבת בזו אחר זו ברצף.
- קראו את המילים בטורים בזה אחר זה.
- החליפו ידיים וחזרו על התהליך עם היד הלא דומיננטית.
- קראו את המילים בקריאת נחש. רוחבי.
- קראו את לוח המילים על פי תכונה: תכונה א' שמיניות ביד ימין, תכונה ב' שמיניות ביד שמאל.

לוחות מילים תרגילי מעגלים

סָפָר	פָּתַח	מֵאָפָה	קָפָה
פָּה	פְּתָאוּם	נָפַל	סָפַר
שָׁפַר	הִפָּךְ	מִשְׁפָּחָה	קִפֵּץ
יָפָה	פָּרוּעַ	נָפוּחַ	פְּתוּחַ

- ציירו באויר שמיניה עומדת ביד ימין
- ציירו מעגל ביד שמאל.
- קראו את המילים מיה ראשונה
- ומילה אחרונה בכל שורה.
- החליפו ידיים-
- שמאל שמיניה וימין מעגל
- קראו את המילים מילה ראשונה ואחרונה בכל טור.

4. קושי בתהליכי אוטומטיזציה ושליפה

דרכי טיפול:

- בכל הכלים הקשורים לזיכרון לטווח קצר ולהאצת קצב הגוף.
- משחקי שליפה.
- חיזוק חוקי קריאה דרך הטרמות.
- חיזוק לשוני.
- שילוב קורדינציה גופנית.
- קריאת מחיאות הכפיים- להגיע לקצב אחיד.

ניתוח קטע קריאה – תקציר - מה הילד כן יודע?

- האם מהירות הקריאה תואמת לגיל?
- האם המעבד הפונולוגי פעיל ותקין? - שליטה בניקודים.
- האם יש שליטה בחוקים אי רגולריים
- האם יש אותיות מעכבות?
- האם מעבד אורתוגרפי פעיל? (האם יש מילים הנאמרות במהירות?)
- (מילים בנות 2-3 אותיות, מילים ארוכות)
- מהי שפת גוף- מתח גופני, תנועות גוף בולטות, תזוזות עיניים, תזוזות דף.

סיכום - גורמים לקשיי קריאה:

- 1. קשיים בעיבוד פונולוגי וחוקי קריאה. יתבטא בשגיאות רבות.
- 2. קושי בקשב חזותי. – שרירי עיניים חלשים, חוסר בהבשלת צידיות, לעיתים שמאליים. (יתבטא ב: תזוזות ראש רבות, התעייפות מהירה, סיקול אותיות ובריחת שורות לעיתים קרובות יהיו "קורא סמנטי"- המשלים את המילים בעזרת ההיגיון. מילות מפתח לטיפול: תרגילי פנס, "סקאד", והגדלת אורכי קטע בהדרגה.
- 3. קשיים בעיבוד מידע - איטיות הבאה לידי ביטוי בתפקודים נוספים של הילד. קצב קריאה איטי, מדוייק וקבוע ברובו. לעיתים יעיד מתח רב ופרפקציוניזם. מלות מפתח: משפט, שינויי מקצבי גוף.
- 4. קושי בתהליכי אוטומטיזציה ושליפה - זיכרון לטווח ארוך - הילד מתקשה ברכישת תהליכים הדורשים אוטומטיות ומעברים מהירים. (קריאה פונולוגית המשולבת מילים קצרות מהירות, עיכוב גדול במילים ארוכות, אוצר מילים קטן).
- מילות מפתח לטיפול: מילים, קורדינציה, חיזוק לשוני מורפולוגי.

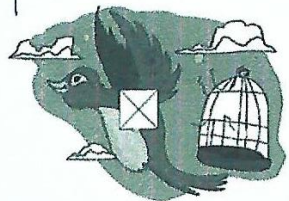
שלום

הגוזל יצא לחפשי

- 1 הדרור והדרוכה בנו להם סן. אספו קש ותבן, לקטו נוצות ושערות.
- 2 חפשו נזר וצמר, והנה השיגו גם חוט ארד לחזק בו את הסן. נגמר בגנו
- 3 הסן. הדרוכה השילה חמש ביצים. דגרו הדרור והדרוכה על הביצים
- 4 ויצאו חמישה גוזלים.
- 5 קטנים היו הגוזלים (עורים) אבא ואמא האכילו אותם, הביאו להם
- 6 זרעונים (רמשים) וזחלים. גדלו הגוזלים ועפו מן הסן: ראשון, שני,
- 7 שלישי, רביעי - ארבעה גוזלים עפו מן הסן. איזה הגוזל החמישי?
- 8 הוא נשאר בסן...
- 9 יום יום עפו ארבעה גוזלים מן הסן לחפש להם אכל. יום יום נשאר
- 10 גוזל אחד בסן (החורים הביאו לו אכל.
- 11 למה נשאר הגוזל החמישי בסן?
- 12 גם אורי התפלא וחשב - אעלה בשלם ואראה, למה זה נשאר גוזל
- 13 אחד בסן?
- 14 חכה עד אשר עפו להם החורים, חכה עד אשר עפו הגוזלים, לקח
- 15 סלם) עלה וראה: גוזל אחד מספן יושב בסן וכגלו האמת (אחזת
- 16 (נלכדת) בחוט הקשור אל הסן. נתק אורי את החוט. הגוזל עמד על
- 17 שתי כנפיו, פרח כנפיו - וברגע עף מן הסן.

ד
ס
5

פח

112
2.45

מ'מ 118

33 מ'מ אינני יודעת
אולי רובי - 3.08